

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul (Nagypiac tér) 4. Telefon: 380

Ára 1 lej
III. évfolyam 333 sz.
1934. december 2.
Vasárnap

A francia sajtó szerint

A nagyhatalmaktól függ a béke megmentése

Csak áprilisban tárgyalják érdemlegesen a jugoszláv panaszt? - Pál jugoszláv régensherceg is az elhalasztás mellett foglalt állást

Genf, november 30.

A népszövetségi körök érdeklődését napok óta kizárólag a magyar és jugoszláv memorandumok tartják lekötve. Még a Saar vidék kérdése is háttérbe szorult a marseillei gyilkosság után előállott helyzet miatt.

Általánosságban megállapítják, hogy az újabb jugoszláv memorandum nem keltette azt a feltűnést, amit vártak tőle, sőt talán az tűnt fel, hogy a második memorandum hangja jóval enyhébb, mint az első. Eckhardt Tibor nyilatkozatát, amelyet a második délszláv memorandumra adott valamennyi külföldi lap leközli és megállapítja, hogy Eckhardt Tibor kellő időben alkalmazott riposztiai elvették a jugoszláv memorandumok életét.

A Times római tudósítója írja, hogy Olaszország teljesen Magyarország mellé állt a marseillei kérdésben, sőt ezt megerősítik az egyes francia lapok is, amelyek feltűnő helyen közlik, hogy Jugoszlávia egy pillanatra sem vádolta Olaszországot és így nem értik, hogy Olaszország miért támogatja mégis Magyarországot.

Villányi báró kvirináli magyar követ az utóbbi időben állandó összeköttetésben volt Mussolini olasz miniszterelnökkel, aki ennek megfelelően adta ki utasításait Alois bárónak, Olaszország genfi megbízottjának.

Genf, november 30.

A genfi delegációk körében meglehetősen izgalom uralkodik amiatt a kérdés miatt, hogy most tárgyalja-e a Népszövetség a délszláv panaszt, vagy pedig januárra halasztják. Csaknem általános az a vélemény, hogy a panasz azonnali tárgyalása

igen erős nemzetközi feszültséget idézne elő és éppen ezért a franciák is amellett vannak, hogy előbb előadó bizottságot kell kiküldeni a kérdés tanulmányozására.

A londoni küldöttség hír szerint hármass bizottság kiküldését fogja javasolni, amely áprilisban terjesztené elő jelentését.

Szönyösre veszik, hogy addig a légkör lényegesen enyhülni fog. Pál délszláv régensherceg Sir John Simonnal folytatott londoni tárgyalásai során is arra a meggyőződésre jutott, hogy a

mai feszült helyzetben minden további lépés veszélyes lehet és ezért tanácsos elhalasztani a tárgyalásokat.

A francia sajtó tartózkodó hangon ír a genfi helyzetről és a nagyhatalmaktól várják a béke megmentését.

Titulescu Osztrovszky szovjet-követtel együtt érkezik Bucarestbe

A beiktatás után a külügyminiszter Genfben tér vissza

Páris, november 30.

Titulescu külügyminiszter tegnap este Párisból és Bucaresti felé vette útját. Titulescu Bécsben találkozott Osztrovszky szov-

jeterosz követtel, akivel együtt érkezik az országba. Titulescu kizárólagosan a szovjet követ beiktatására jön haza és azután azonnal Genfben utazik vissza.

Ribbentropp Párisban

Hitler bizalmasa Hess helyettes kancellár párisi útját készíti elő

Páris, november 30.

Ribbentropp, Hitler megbízottja ma Párisba érkezett. Ribbentropp útjának célja az, hogy előkészítse Hessnek, Hitler helyettesének párisi útját. Hess ugyanis azért megy Párisba, hogy személyes tárgyalásokat kezdjen a francia államférfiakkal. Hess útját Baldwin felszólításával hozzák kapcsolatba. Baldwin ugyanis felszólította

Németországot, hogy a fegyverkezés korlátozása kérdésében létesítsen megegyezést Franciaországgal.

A párisi lapok közül a "Petit Journal", a "Journal" és az "Excelsior" foglalkoznak Ribbentropp látogatásával. Az "Excelsior" azt írja, hogy Franciaország minden módon megkönnyíti a közvetlen tárgyalások útján a kibékülést, de a múlt tapasztalatai óvatosságot parancsolnak.

Tüntettek a doftanai fegyencek

Bucaresti, november 30.

A Rador jelenti: A doftanai börtön rabjai tegnap este vacsora után nem akartak visszamenni cellájukba, hanem tüntetést rendeztek. A fegyőrök kényszeríteni akarták őket, hogy bevonuljanak a cellákba, mire a rabok formálisan fellázadtak és megtámadták az őröket. Az egyik őr telefonon a közeli Campulung és Tileagd városokba

telefonáltak, ahonnan rövid fél óra alatt autókamionokon csendőrosztagok jöttek. Dof-tanába, megszállták a folyosókat és lefegyverezték a rabokat. A lázadás vezérét sötét zárkába zárták és a fegház igazgatóság azonnal megindította az eljárást a lázadás vezetői ellen. A lázadók kijelentették, hogy csupán tüntetni akartak a rossz ételmezés ellen és ezért lázadtak fel.

Emberhalál a vágóhidon

Satu-Mare (Szatmáron) történt, hogy a vágóhidon két mészároslegény összeszó-
lalkozott és a veszekedés nyomán csakham-
mar embervér folyt azon a helyen, ahol
máskor az emberi élet fenntartására szolgáló
állatok vére szokott folyni. Régi harag
vont szakadékokat a két mészároslegény közé,
az ital is dolgozott bennük, a kés is ott volt
a kezükben, a többi már könnyű elképzelni
a lapok állandó rovatai alapján. A harag
rossz tanácsadó, az ital még rosszabb és ha
ez együtt nem lenne elegendő, betetőzi a két
átok pusztító munkáját a kés.

A verekedés a múlt héten történt még,
maga a tény is szinte annyira mindennapos
hogy talán már unalmas a fölötte való so-
pánkodás. Szomorú aktualitást mégis az ad
az ügynek, hogy a vágóhidi szurkálás áldo-
zata tegnap belehalt sebeibe, amelyeket a vá-
góhidi csataterén szerzett. Ez is mindenna-
pi valami ugyan, lassan-lassan beleszokunk
már, hogy a halál kasszájának nemcsak a
betegség, éhezés, nyomor segítenek, de a
harag, az egymásközötti gyűlölködés is.

Mondom beleszokunk, mert beleszoktat
bennünket a valóság. Beletörődni azonban
nem tudunk. Mégis belénk döbben valami,
amikor a vértől izmos padlóú vágóhidon
embervér folyik, mégis megáll lélekzetünk
egy pillanatra, ha azt halljuk, hogy a kés
amely az ember életét lenne hivatva meg-
hosszabbítani az állatok levágása által, egy
emberélet utját szakítja ketté. A harag, a
bosszu, az ital számtalan áldozata között
Kása Lajos holtteste szörnyű mementóként
mered fel előttünk és ez a különös körülmé-
nyek között, különös színen leátázódott
gyilkosság komoly meggondolásra késztet.

Mert a szerencsétlen mészároslegény
haláláért nemcsak gyilkosa felelős. A gyil-
kos talán csak megszokott mozdulatát vé-
gezte, amikor kését áldozata testébe dőfte,
ittasságában azt sem tudta, ember áll-e
előtte vagy állat, amelyet kötelessége le-
döfni, hiszen azért fizetik. Nem, a hiba nem
itt van. A hiba ott kezdődik, hogy a gyilkos
azért a fizetésért, amit az állatok leszurá-
sáért kapott, nem kenyérré, nem ételre köl-
tötte, hanem itálra, amely elborította tiszta
látását és agyát is. Vértől vonult a gyil-
kos szeméi elé, amikor régi ellenfele elébe
került, a levágott állatok kifolyt vérének
köde talán amilyen az ital öze is hozzájár-
ult. És Krizsán Lajos vágóhidi mészáros-
legény, miközben az italtól maga is álat-
tá aljasult, nem tudta már, hogy ember áll-e
előtte, akit szeretnie kell, vagy állat, akit
kötelessége ledöfni.

Az alkoholól — kiáltja felénk sok szí-
nes megkapó rajzu plakát, de sokan nem
hisznek a plakátoknak. Nem hisznek a ren-
geteg felhívásnak, propagandának. Pedig az
alkohol valóban öl. Nem mindig azt, aki
"élvezi" az alkohol mérgező örömeit, hanem
olyanokat, akik ennek a borzalmas méreg-
nek csak közelébe is merészkednek. Az al-
kohol, amit Krizsán elfogasztott, Kása La-
jos ölte meg. A gyilkost elítélik, de a fel-
bújtó — a pálinka — szabadon végzi to-
vább gyilkos munkáját.

A francia sajtó szenzációs leleplezése

950 kilométer hosszúságban óriási erődítményeket építet- tek a németek a francia határon

A Saar-vidéken csak a népszavazás eldőlte után
fejezik be az erődítmények építését

Páris, november 30.

Annak ellenére, hogy a németek cáfol-
ták azt a hírt, miszerint a francia—német
határ német oldala meg lenne erősítve, egy
francia újságíró szenzációs felfedezésről ír
újságjában. Leírja, hogy a francia és belga
határmentén mintegy 950 km. hosszúságban
hatalmas erődítmények vannak, amely vas-
betonból vannak és a földalatt vannak elhe-

lyezve a municiógyárak és gázgyárak, va-
lamint a földalatt valóságos városok épül-
tek, amelyek azt a célt szolgálják, hogy biz-
tos menedéket nyújtsanak a német katonák-
nak egy esetleges francia támadás ellen. Ez
az erődítmény front csak a Saar-vidéki rész-
nél van megszakítva. Itt csak a Saar-vidék
csatolása után fogják lefektetni az erődíté-
seket.

Nem gyilkolták meg Petrovicsot, hanem megmérgezte magát -- állapította meg a londoni rendőrbíróság, miután a tanúk gyilkosságról vallottak

London, november 30.

A Paddington kerületi rendőrbíróság ma
tárgyalta Petrovics szerb diplomata halála-
nak körülményeit.

Laura Vanuasser szállásadóné elmondor-
ta, hogy Petrovics szerbnyelvű üzenetet em-
lített neki, amely szerint 48 órán belül meg-
ölik, ha nem tűnik el. Azt is elmondotta,
hogy a fekete listán Popovics őrnagy sze-
repel első helyen, akit már meggyilkoltak.
Utána következik Dawis detektívfelügyelő
aki közölte Petrovicsal a kiutasítást, ugyan

csak azt vallotta, hogy Petrovics rendkívül
izgatott volt. Állandóan halálveszedelemről
beszélt. Petrovics egyik elhunyt fivére volt
az, aki annakidején negyedmagával megölte
Draga Masina szerb királynét. Barátai hű
szerb alattvalónak ismerték Petrovicsot.

A rendőrbíróság vezetője végül verdikt-
ben megállapította, hogy Petrovics szén-
gázzal öngyilkosságot követett el, mert su-
vos csapás volt ránézve, hogy el kellett
hagynia Angliát.

Feleségét adta zálogul a lóért egy cigány Véres verekedés lett a különös üzlet vége

Timisoara, november 30.

Véres háboruszkodásra vezetett az a
megegyezés, amely Muras István lugosi ci-
gány és szomszédja, Calderas Stefan között
jött létre. Muras, aki üvegholmi árusításá-
val foglalkozik, nyolc napig tartó üzleti kö-
rutra akart menni és ezért kölcsönkérte
Calderas lovát. A ló ellenében fiatal fele-
ségét ajánlotta fel zálogul, amit Calderas el
is fogadott. Muras azonban csak három na-

pig volt távol, azután visszatért, ami Cal-
derasnak és a fiatal cigányasszonynak sem
tejszett. Calderas ragaszkodott a nyolc nap-
hoz, mire verekedés támadt. Ebbe beleavat-
kozt az egész cigánynépség és csakhamar
vér is folyt. Calderast, Murast és egy Ran-
da Zsófia nevű öreg cigányasszonyt kör-
házba szállították, míg a többieket a rend-
őrség letartóztatott.

Németellenes diáktüntetések Prágában

A prágai nemzeti színház előtt vonulnak, hogy a német egyetem alapítási oklevelét fel a cseh diákok és tüntetnek, követelve, adják ki a cseh egyetemnek.

Kivágandó és összegyűjtendő!
Igazoló szelvény,
Erdélyi Magyarság
1935. évi naptárához.
1934. nov. 10. dec. 10.
Aki 30 szelvényt összegyűjt,
az kap egy naptárt.

December 3-tól fizetik a nyugdíjakat Oradeán

Oradea, november 30.

Az oradeai pénzügyigazgatóságához megérkezett a novemberi nyugdíjak kiutalására szóló rendelet és ennek megfelelőleg a nyugdíjak kifizetése a következő sorrendben történik:

December 3-án a katonai és pénzügyi nyugdíjakat.

December 4-én a 2000 lejig terjedő polgári nyugdíjakat.

December 5-én a 4000 lejig terjedő nyugdíjakat és

December 7-én a 10.000 lejig terjedő nyugdíjakat fizetik.

A nyugdíjkönyvecskék a pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályán a fizetést megelőzően nyújtandók be verifikálás végett.

A Távolkeleten sem rózsás az élet

Tömegmészárlásra készülnek a kínai banditák

London, november 30.

Mint Kínából jelentik a kínai kommunisták újból megkezdtek garázdálkodásaikat. Wuchiw vidékről nagyon sok idegen érkezett Hong-kongba, akik valamennyien boralmas dolcokat mesélnek a Wuchow-kör-

nyéki állapotokról. Az ottani katonaság nagyon gyengén van felszerelve és nagyon kicsi a létszám, úgy hogy valószínűleg a nagybritanniai csapatoknak kell közbelépniük, hogy a tömegmészárlást megakadályozzák.

Megfojtotta, aztán elégette feleségét, csontjait pedig a kertben ásta el

Két év után derült ki a szörnyű hitvesgyilkosság

Szeged, november 30.

Szegeden 1932. áprilisában eltűnt Szalay Illés kertész felesége. A rendőrség most letelten levelet kapott, amely szerint Szalay Illés férje gyilkolta meg. Szalay Illés tagadás után beismerte, hogy a feleségét veszekedés hevében megfojtotta. A tettest azután kivitte a kertbe és rözsé-

alá rejtette. Több éjszakán keresztül a mosókonyhában égette el azután halott feleségét, a csontokat pedig elásta a kertben. A rendőrség a csontokat most meg is találta Szalayt kívül letartóztatták vadházastársát, Nagy Rozáliát is, aki Szalayné eltűnése után rövidesen beköltözött a házba.

A cirkusz drága csillaga

25 ezer schilling pénzbüntetésre ítélték Röck Marikát,

aki nem lépett fel, mert nem kapta meg gázsiját

Budapest, november 30.

Röck Marika színművésznő, aki most éppen játsza a Cirkusz csillaga főszerepét, most este már nem lépett fel, mert nem kapta meg az előző esti fellépési díját. Az araszövetség választott bírósága szerdán tárgyalta az ügyet és 25 ezer schilling kö-

bér megfizetésére ítélte Röck Marikát, mert Gyenes igazgatóval kötött szerződését jogtalanul felbontotta. Az ítélet indokolása szerint csak három nappal a fellépési díj lefizetésének megtagadása után lett volna joga Röck Marikának a szerződést felbontani.

Vendégségben volt, azután felvágta ereit egy baia-marei (nagybányai) mérnök

Baia-Mare, november 30.

A mediasul-auriti csendőrség szűkszavú közleményében közölte, hogy kedden délután öngyilkossági kísérlet történt a közsében. Délután hat óra tájban a közsében a járőrök eszméletlen állapotú vendégségben lévő mérnököt a járókájánál találta. Saltuc Eugent a baia-marei Phoenix vegyipari gyár 28 éves mérnökét. A fiatal embernek mindkét karján fel voltak vágva az ütőerei. Az öngyilkos mérnököt azonnal bevittek a községebe, orvost hívtak hozzá, aki be-

Mint megállapították, Saltuc Eugen tegnap rokon látogatóban volt Mediasul-Aurito. n. Rokontól a déli órákban azzal bucsuzott el, hogy visszautazik Baia-mare-ra. — Azonban nem a vonatba ment, hanem betért egy fűszerüzletbe, ahol néhány pohár pálinkát ivott. Amikor már érezni kezdte a szesz hatását, kitámolygott a községe határába, leült az árokpartra és

egy éles borotvával felvágta ütőereit. Egy arra haladó falusi asszony figyelmes lett nyöszörgésére és megrémülve futott orvosért.

Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Az albán király anyja

Sadije, Albánia királyának anyja Durrazóban tüdőgyulladás folytán elhunyt.

Egyetlen tisztviselőt sem bocsátanak el Careiban (Nagykarolyban)

Carei, november 30.

A tisztviselői létszám apasztására vonatkozó rendelkezés alapján a belügyminiszter a carei (nagykarolyi) közigazgatási tisztviselők kinevezését felülvizsgálta és azt jóváhagyta, azon kifogással, hogy jólehet Simonca Andrei, Apatean Valér, Somogyi Sándor, Bonta Gábor és Pap József tisztviselők nem a minisztérium kebelében működő kinevezési bizottság előzetes hozzájárulásával lettek alkalmazva, hanem csak polgármesteri kinevezéssel léptek szolgálatba, tehát szabálytalanul lettek a közigazgatási tisztviselők státusába felvéve, azonban kifogástalan szolgálati működésük miatt továbbra is meghagyta őket állásukban.

Hathavi fogházra ítélték egy rágal-mazó ciuci (csiki) gazdát

Mercurea-Ciuc, november 30.

Szőcs Ferenc lazaresti (csiklázárfalvi) gazdálkodó a múlt évben dr. Zakariás Jenő ügyvédet azzal vádolta meg, hogy peres ügyében ellenfelével összejátsszik és nem képviseli ügyét. A törvényszék rágalmazó-sért három hónapra ítélte. Szerdán ismét ügyvédrágalmazásért állott a törvényszék elé. Ezúttal dr. Debu Ilarie ügyvédről tett rágalmazó és gyanúsító kijelentéseket. A törvényszék súlyosbító körülménynek vette, hogy ugyanazon bűncselekményért másodízben került bíróság elé és hathónapi fogházra ítélte.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti. 13: vizállás, lemezek. 13.45: előadások hírei, tőzsde, könnyű lemezek 18: rádiózenekar, 19: beszélőújság, 19.15: rádiózenekar 20: felolvasás 20.20: dalletmezek. 21: a bucarestii filharmonikusok hangversenye, 22.15: Beethoven: V. szimfónia 23: beszélőújság.

Budapest. 7.45: torna Utána: hanglemez 11: felolvasás 13.05: Berki István és cigányzenekara, 14.30: zongora hegedű kísérettel 17.10: a rádió diákfélőrája 18: Balázs Béla a szalonzenekara 18.45: Gyorsíró-tanfolyam 19.15: sportesemények 19.30: olasz dalok éneklése zongorakísérettel 20.10: Katonák a közéletben Juller Ferenc előadása 20.45: Operaházi zenekar 22.15: Huszon négy óra a Karakánon Rotter Lajos előadása, 22.50: aradi Farkas Sándor és cigányzenekarának műsora, Horti Lajos énekesével 24: hanglemez.

3. "ERDELYI MAGYARSÁG"

1934. december 2.

Azörök tűz

fantasztikus regény

72

Ginah hallgatja, égő szemmel a tudós arcára merednek. Emberek sereglének köréjük, fűlelnek.

Az öregasszony folytatja, makacsul:
— Akkor hát a petroleum a földből jön?
— Mindig a földből jön. Források vannak.
— Mint a vízforrások?
— Egészen olyanok.
— És ez a forrás a halasmedencében akad?

— Amint látja.
Némi habozás után még egy aggodalmas kérdés: És kié ez a forrás?

— A föld tulajdonosáé. A halasmedence tulajdonosáé.

— Pierre Frogoffé?
— Igen, ha Pierre Frogoff a tulajdonosa ennek a helynek.

Ujabb habozás, aztán a remegő kérdés:
— És ez pénzt ér?

— Bizony, válaszol Balduce nevetve.
Az emberek szűkebb kört alkotnak körülöttük, figyelnek.

— Maga tudja, hogy mit fizet a petroleumért a fűszeresnek, — válaszol nyugodtan az aggastyán.

Az asszony szemei a medencére vednek, a befogadóképességét méregeti és végül elszontyolódva kérdezi:

— Akkor a gazdag Frogoff nem ment tönkre?

— Soha jobban nem érdemelte meg ezt a jelzőt, amit maga ad neki.

Ginah két kezét az égnek emeli, aztán mintha esztét vesztene, rikoltja:

— Szűz Mária! Manapság csak a gaz embernek van szerencséje, csak a gazembernek.

Felemeli a botját, az arca elkékül a dühtől, támolyogva tesz néhány lépést, hogy jobban átkozódhassék a ház felé, amelyben az az ember lakik, akiről boldogan hitte, hogy tönkrement.

A kíváncsiak csoportja szétoszlik, az emberek összeállnak kettesével, hármassával, megvitatják az új fordulatot, némelyek hűvösen, mások kétkedően.

Marc és Gilberte felhasználva a megzabolást, hátrahúzzák Balducet; mind a ketten szemrehányást tesznek neki hallgatón, amiért így nyilvánosan leplezte le a dolgot, amit pedig jobb lett volna talán titokban tartani még egy ideig.

De a tudós vidáman karonfogja Marcot az egyik oldalról, Gilbertet a másik oldalról és szánakozó arckifejezéssel, mindkettőt ugyanazzal a megszólítással illeti:

— Gyermeketek vagytok, ha nem értitek meg, hogy a hidrokarbonát-forrásnak felszínre jutása nem maradhat titokban. Még ha a polgármester — ahogy kötelessége — nem is értesítene hivatalosan a közigazgatási hatóságot, akkor is elpletykálnák a környék összes asszonyai. A terület elmesélné a megyének, a megye továbbadná Párisnak negyvennyolc óra múlva itt teremne száz riporter, harminc fényképész és a prefektus egyenruhában.

Gilberte szinte már maga előtt látja a hivatalnokot himzett kabátjában és ezüstös sapkájában, hogy megállapítsa a petroleum forrás létezését, — hangos nevetésre fakad, ami Marcra is átragad. Balduce folytatja:

— Mindenki kutatna, turkálna, kérdősködné, futkosna, interjúolna és össze-vissza beszélnének mindent, kétszáz újságban és hivatalos jelentésekben, a legzavarosabb képzelődéseket nem nem. En akább szarvánál ragadom meg a bikát. Megmondom, amit szükségesnek tartok, de aztán egy szóval sem többet.

Aztán sulyosan:

(Folyt. köv.)

Tíz nappal meghosszabbították a belföldi kölcsön jegyzésének határidejét

Bucuresti, november 30.

A külföldi bankok a kölcsönjegyzés utolsó napján táviratilag intézkedtek a zárt lejtek lejegyzéséről. Tekintettel arra, hogy a fővárosi bankok a rengeteg külföldi

utasítást lebonyolítani nem tudták, valamint azért is, mert az ország sok részében még élénk érdeklődés mutatkozik a kölcsön iránt, a miniszter a jegyzés idejét 10 nappal meghosszabbította.

Hirek Mediasról (Medgyesről)

— Egy futbalmérkőzés viszontagságai. Vasárnap a CFR csapata barátságos mérkőzésre érkezett Mediasra (Medgyesre), ahol a Mte csapata látta vendégül. A bíró szerepét egy Sipos nevű sghisoarai ember töltötte be. Mindjárt a mérkőzés első öt percében a Mte gólt kapott ellenfelétől. Később a CFR egyik játékosa hands-et vétett, mire a bíró szabadrugást ítelt a Mte ellen. A közönség behatolt ap ályára és felelősségre vonta a bírót a helytelen ítélkezés miatt. A botrány kitörőben volt, ezért a bíró lefújta a mérkőzést. A CFR játékosai ezután elmentek a vendéglőbe ahol megszállottak. Ebédüket azonban nem fizették ki és amugy anélkül szerettek volna eltávozni. A vendéglős azonban észrevette ezt a szándékot, a játékosok podgvásznait visszatartotta, mire azok kénytelen-kelletlen kifizették tartozásukat és elvonultak Mediasról (Medgyesről). Az Mte pedig a közönség kíváncsiára a Spártával játszott barát-

ságos mérkőzést, amelynek eredménye ismert volt.

— Még egy szerencsés nyerő Media (son Medgyesen). Latz Ignác szabósegéd mediasai (medgyesi lakos az állami osztályos) játék legutóbb megtartott húzásán 125 ezer lejrt nyert.

*****

Kérje a bizományostól következő regényeket

János bácsi (ára 8 lei.)
6x8 (A csempészek világából.)
Egy amerikai detektív bravurjai.
A szent álaré.
A legnagyobb győzelem.
Bűnös szerelem.

Egy regény ára olvasóink részére 3 lei. — Mig a készlet tart.

*****

SPORT

Itt a finish!

Nagy küzdelmet ígér a vasárnap Ripensia-Universitatea mérkőzése

Oradea, november 30.

Az őszi fordulóból még hét mérkőzés van hátra, a vasárnapi forduló mérkőzésein azonban valószínűleg eldőlt az elsőség kérdése. A bajnokság élén jelenleg a Ripensia áll 16 ponttal, nyomában a Kinizsi 15 ponttal és egy-egy lejátszatlan mérkőzéssel. Harmadik a Crisana ugyancsak 13 ponttal és egy lejátszatlan mérkőzéssel. Negyedik helyen áll az Universitatea 12 ponttal, azonban csak 9 lejátszott mérkőzéssel. Ha már most a vasárnapi Ripensia-Universitatea mérkőzés az Universitatea győzelmével végződik, úgy a cluji (kolozsvári) csapat 14 pont fölé kerülne és miután a Juventust valószínűleg legyőzi, a Ripensia megelőzve első lehet. Első lehet azonban a Kinizsi is. Amennyiben viszont a Ripensia győz az U ellen, úgy az elsőség a proficsapaté.

A második helyért ugyancsak nyílt küzdelem, amelyet egyforma eséllyel hozhat el a Kinizsi, a Crisana, de kerülhet a helyre az Universitatea, sőt a Ripensia. Minden a vasárnapi fordulótól függ.

Külön érdekességet ígér a bucaresti Nac-Venus mérkőzés. A zöldfehérek erősen bizakodnak a győzelemben, nem szabad felejteni azonban, hogy a Venus otthon van és — Sepi játszik centert.

A vasárnapi mérkőzések:

Bucuresti: Venus—Nac.

Timisoara (Temesvár): Romania—Kinizsi.

Cluj (Kolozsvár): Ripensia—Universitatea.

Arad: Amte—CFR.

Husztagu válogatott keretet jelölnek a Balkán kupára

Bucuresti, november 30.

A futbalszövetség legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a Balkán-Olimpiára való előkészületként egy husztagu játékoskeretet állít össze. A kijelöltek Peter Farmer keze alá kerülnek és december 16-án két fővárosi játékosal kiegészítve tréningmérkőzést tartanak, amikor is valószínűleg a következő két csapatot állítják szembe:

Burdan — Chiroi, Albu — Dehelean, Kotormány, Moravetz — Bindea, Kovacs, Sepi, Bodola, Dobay.

Creteanu — Fogel, Sfera — Barbul, Eisenbeiser, Cuedan — ?, Volodea Valco, Niculescu, Petea Valcov, Surlasiu.

A tréning után kijelölik a válogatottat és a tartalékokat.

10 nappal meghosszabbították a határidőt!

Senki ne maradjon ki az állami kölcsönjegyzésből!

Családi veszekedés folytán

Megkerült az Alesd (Élesd) melletti rablógyilkosság tettese

Linc Miklós gyilkolta meg a 80 éves Let Vasilét. -- A gyilkost letartóztatták és átadták az ügyészségnek

Oradea, november 30.

Ez év február 25-én az Alesd (Élesd) melletti Ausen községben borzalmas gyilkosság történt. A szomszédok reggel halva találták istállójában Let Vasilé 80 éves gazdálkodót. Első pillanatra látni lehetett, hogy gyilkosság történt. Az öreg gazdálkodót is meretlen tettes késsel szíven szurta és elrabolta 2000 lejét. A csendőrség megindította

a nyomozást, amely hosszú ideig eredménytelen maradt.

Már-már letettek minden reményről, amikor

csütörtökön délelőtt lélekszakadva rohant a csendőrségre Linc Miklós gazdálkodó felesége és lelkendezve előadja, hogy tudja ki gyilkolta meg Let Vasilét. Leültették és az asszony elmondotta, hogy saját férje gyilkolta meg a 80

éves agastyánt és ő is rabolta ki.

Azonnal két csendőrt küldtek Lincért, aki azonban tagadta a gyilkosságot és azzal védekezett, hogy az asszonnyal összeveszett és így akarja megbosszulni magát. Azonban az asszony által előterjesztett bizonyítékok azt látszatottak bizonyítani, hogy tényleg Linc Miklós a gyilkos és ezért letartóztatták és bekísérték az ügyészségre, ahol az első számú vizsgálóbíró megkezdte kihallgatását.

Veszedelemes kazánrobbanás a Ploesti melletti petroleumfinomító telepen

Óriási pánik tört ki a munkások között, akik közül nyolc súlyosan megsebesült

Ploesti, november 30.

Ploesti mellett Pitelega petroleumfinomító egyik kazánja működés közben felrobbant és nyolc munkást igen súlyosan megsebesített. A petroleum finomítóban pánik keletkezett, mert a munkásoknak már szomorú tapasztalatuk van ezelőtt négy évről, amikor egy petroleum finomító felrobbant, de vigyázatlanság miatt utána robbant a többi kazán is és rengeteg halott volt. A munkások, mikor meghallották a robbanást

hanyathomlok rohantak a kijárat felé. Nagy sokára lehetett csak megszervezni egy mentőcsapatot, amely behatolt a felrobbant kazán termébe és kihozta a sebesülteket, majd a mindinkább elharapózó tűz elfojtására törekedett. Emberfeletti munka után sikerült megakadályozni a további robbanást. A hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak annak megállapítására, hogy a robbanásért kit terhel a felelősség.

földjét, a hullát nem sikerült megtalálni.

Mártonfinét beismerő vallomása alapján a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte, de miután még ápolásra szoruló bábaképezdebe szállították és ágya mellé rendőrt állítottak.

Az asszony egyébként azt állítja, hogy a gyermek születése után röviddel meghalt és ő már a holttestet földelte el. A Mártonfi házaspár évek óta rossz viszonyban élt és az asszony szerint férje, amikor őt elfogták a szülési fájdalmak, minden könyörgése dacára sem ment szülésznőért, hanem lefeküdt aludni.

Szörnyű gyermekgyilkosság Oradeán

Megölte újszülöttjét egy asszony és holttestét az Ossi temetőben ásta el. -- A rendőrség nem találta meg a holttestet

Oradea, november 30.

Megdöböntő feljelentést tett tegnap reggel a rendőrségen Mártonfi Sándor, Lebdei (Hattyu) uca 32 szám alatt lakó szobafestő és mázoló. Mártonfi halálsápadtan és egész testében remegve mondtotta el, hogy

felesége az éjszaka folyamán egy fiú gyermeket szült, majd az alig pár óráscsecsemőt meggyilkolta és holttestét elásta az Ossi-temetőben.

Az izgatott ember a továbbiak során elmondta, hogy felesége előző este nyolc órákor szülte meg a gyermekét. Amikor ő hazatért, boldogan látta a szép egészséges újszülöttet, majd elszaladt hazulról, hogy az asszony és a gyermek ápolásáról gondoskodjék.

— Később járt az idő, amikor hazatértem — mondja tovább Mártonfi Sándor és legnagyobb megdöbbenésemre nem láttam sehol a gyermeket.

A férfi feleségét kérdőre vonta, aki órák múlva vallotta be, hogy

a csecsemőt a félreeső helyre dobta.

Azután megbánta tettét, kivette a gyermeket a gödörből, de az már halott volt. A holttestet előbb a padlásra vitte majd

amugy betegen, legyengülten kiszökött az Ossi-temetőbe és ott elföldelte a holttestet.

A rendőrség a szörnyű vallomás alapján kiszállt a helyszínre, hogy kihallgassa a gyermekágyban fekvő Mártonfi Sándornét, aki be is ismerte a gyermekgyilkosságot.

A tiszti orvos véleménye alapján a beteg asszonyt kocsira tették és

kivitték a temetőbe, hogy megmutassa a helyet, ahova a holttestet ásta.

Az asszony azonban már nem emlékezett a helyre és

bár órákon keresztül ásták a temető

havas

& grümfeld

P. Reg. Maria (Bémerfér) 1. Kishidő

Legfinomabb

szövetek

legolcsóbban

Időjárás

Mérsékelt és változó irányú légáramlás, kissé felhők, reggelre újból sok helyen köd. A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen. Éjjel a lehűlés erősödik.

— Számos nő bajnál reggel, éhgyomorra félpoháryi természetes „Ferenc József” keserű vizet végtelen nagy megkönnyebbülést szerez azáltal, hogy a belek tartalmát felhígítja és akadálytalanul kiűrti, azonkívül az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja. A nőgyógyászati klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy az igen enyhe hatású Ferenc József vizet, különösen a szülészeti osztályon, a legjobb eredménnyel alkalmazzák.

5. oldal.

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1934. december 2.

Kicserélik a városi adóhivatal személyzetét

A Bitumen-cég kapta meg a cement karbantartást

A városi interimbizottság tegnap délutáni ülésén dr. Bleda László elnököl. A főmérnöki hivatal előterjesztette az aszfalt burkolatok karbantartására kiírt árlejtés eredményét és az előterjesztés alapján a tanács öt évi időtartamra a Bitumen cégnek adta ki az aszfaltozott utcák karbantartási

kötelezettségét. A pénzügyi osztály előterjesztésére elhatározták, hogy az adóhivatal személyzetét kicserélik a behajtási szolgálatra alkalmatlan végrehajtóknak más beosztást adnak és a megüresedett helyeket új emberekkel töltik be.

Titulescu visszatér Párisból Bucurestibe

Bucurestiből jelentik: Holnap érkezik haza Párisból Titulescu külügyminiszter, kit a pályaudvaron a kormány tagjai és Save Radulescu alminiszter vezetésével a külügyminiszterium tisztviselői kara fogad. Titulescu a párisi tárgyalásairól akar beszámolni a kormánynak, különösen a délszláv kérdés fejleményeiről. Titulescu jelen lesz Osztróvski szovjet követ akkreditáló levelének átnyújtása alkalmával is, ami holnap fog lefolyni. Glückmann, a szovjetkövettség első

titkára tegnap már több udvariassági látogatást tett a külpolitikai előkelőségeknél és tárgyalásokat folytatott a követség elhelyezése céljából is. tekintettel arra hogy a követség egyelőre negyven, később pedig száz tiz tagból fog állni a személyzettel és szakemberekkel együtt. Glückmann első titkár kijelentette, hogy a Calea Victoriei levő palota nem elegendő a követség részére és ezért tavasszal lebontatják és helyébe új hatalmas épületet emelnek.

Schuschnigg kancellár feltűnéstkeltő beszéde az osztrák szövetségi tanácsban

Ausztria felemeli hadserege létszámát

Bécsből jelentik: Tegnap délelőtt 11 órakor nyílt meg az új osztrák szövetségi tanács az első dollfusi alkotmány óta. Az új szövetségi tanács elnöke Hoyos Rudolf aki az osztrák államtanács elnöke is. A kormány tagjainak jelenlétében ő nyitotta meg a szövetségi tanács első ülését és Dollfuss emlékének hódolt. Schuschnigg kancellár

megnyitó beszédét ugyancsak Dollfuss emlékének szentelte, majd kijelentette, hogy Ausztria a legrövidebb idő alatt olyan számra fogja emelni katonaságát hogy a belső rendet és a határait meg tudja védeni. A kancellár bejelentése a lehető legnagyobb feltűnést keltette.

Nagy vihar ígérkezik a Skoda-jelentés vitája körül

Bucurestiből jelentik: A Curentul értékelése szerint politikai körökben a hangulat rendkívül feszült. Hír szerint a liberális párt tegnapi értekezletén, amelyen a parlamenti csoport tagjain kívül a párt több vezetőpolitikusa is részt vett, az az általános vélemény alakult ki, hogy a kormánypártnak nem szabad meghátrálnia és a Skoda

ügyben nem térhet el eredeti elhatározásától. Ezzel szemben mérsékelteknek az az álláspontjuk, hogy az utolsó percben is mindent meg kell tenni, hogy az éles harcot elkerüljék és még mindig nincs kizárva, hogy az utolsó percben Popovici Mihály nevét ki veszik a jelentésből, mert a tulajdonképeni harc csak az ő személtve miatt indulna.

Ma hirdet ítéletet a törvényszék a kommunista ifjumunkások ügyében

A helybeli törvényszék negyedik szék előjában Lungociu-Popa tanácsa tegnap tárgyalta nyolc oradeai fiatal kommunista bűnperét. A vádlottak Steiner, Lakatos, Farkas Kovács Piri, György, Deutsch, Feldman és Kocsis azért kerültek a törvényszék elé,

mert 1932 augusztus 1-én a vörös napot megszervezték. A bíróság egész délelőtt tárgyalta az ügyet és dr. Jeremia ügyész vádbeszéde és dr. Láng ügyvéd védbeszéde után az ítélet kihirdetését mára halasztotta.

HETI MŰSORA:

Szombaton este 9 órakor: Sybill. Másodszor rendes helyárrakkal.

Vasárnap délelőtt 11 órakor matinén: 15 és 25 lejes helyárrakkal: Anyaszív.

Vasárnap délután 3 órakor: 15 és 25 lejes helyárrakkal: Vadvirág. Solymosán Magdával a címszerepben.

Az anyakönyvi hivatalból

HAZASSÁGOK

Pipó Sándor—Gozse Virág, Petrika Péter—Brinda Juliánna, Pap János—Cseki Erzsébet, Grünberger Hermann—Herschkovits Stefánia, Kertész István—Szebeni Margit, Zsurka György—Fóris Erzsébet, Köpeczki Jenő—Pető Erzsébet, Juhász László—Dudik Juliánna, Keiser Lipót—Pénzes Ilona, Sanyó Károly—Szentmiklósi Mária, Stamatopol Alfonz—Jakabos Irén, Farkas János—Klein Teréz, Feuerstein Lipót—Heller Klára, Steinberger Rudolf—Sachs Mária, Nagy János—Szombati Juliánna, dr. Kertész Tibor—Leichner Ibolyka, Balogh Sándor—Petha Juliánna.

SZÜLETÉSEK

Zalezák Ferenc, Gottlieb Fáni, Radu Lucia, Dajka Gyula, Képes Sándor, Hajduk Aurél, Stasso Ferenc, Aburdán Péter, Bocsis Ariana, Kovács Atalán, Tar Erzsébet, Deutsch Veronka, Csuka Magda, Erős Sándor, Csensán Sándor, Benke Róza, Csanak Katalin, Borbély Ágoston, Berecki Mária, Rustea István, Holubák Ella, Molnár Ilona, Jegar György, Zürrer Zoltán, Csordás Béla, Megyesi István, Buncó György.

HALALOZÁSOK:

Szandru László, Sándor József, Berecz József, Oprisán Józsefné, Osváth Flórián, öz. Andaházi Józsefné, Fazekas Juliánna, Magyar János öz. Bereczki Lászlóné, Boka Lidia, öz. Selenfreund Jakabné, Kiss Józsefné, Rátkai Anna, Simon Eszter, öz. Küllás Lajosné, Vermes Mór, Fazekas Zsigmond, Ilyni Dávidné, Szakács József, Zachariás Jenő, Pona Liviu.

APRÓHIRDETÉSEK

Konyha-lány felvétetik. Bulv. Reg. Ferdinand (Rákóczy) ut 22. Koncsa. 2087

Megjelhetést nyújtunk megbízható embereknek lapunk az "Erdélyi Magyarország" árusításával, az egész ország magyar lakta területén. Jelentkezni vagy a kiadóhivatalban, vagy bevezetett helyen, lapunk megbízottjainál.

Társat keresek 8000 lejjel kisebb üzemhez közreműködéssel, biztos megjelhetés Klein Adolf str Axente Sever (v Bém ucca) 5, ajtó 3. 2093

Kártyából jósolok, szerelmes szíveket összehozok str Axente Sever (v Bém ucca) 5, ajtó 3. 2092

Havi 4—5000 lei jövedelmet garantálunk, szorgalmas, jó megjelenésű, intelligens ügynőknek. Cim a kiadóban. 2042

Ujságárusításra fiukat és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba, Piata Viteazul Mihai (v Nagypiac-tér) 4.

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Selyempapír minden színben, továbbá staniol olcsó árban szerezhető be, viszont eladóknak nagy árendemény Pásztor Ede papír és írószer áruházában. Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA